

ARCHIVE COPY

Please return.

Armenian Apostolic Church of America
138 East 39th Street, New York, New York 10016

Volume XXII No. 7—April 2000

Առաջնորդ Սրբազան Հոր Հասկուման Պատգամը

«ԵՄ ԵՄ ՅԱՐՈՒՅԻՆԸ ԵՒ
ԿԵԱՆՔԸ» (ՅՈՎՀ. 11.25)

Այսպես պատասխանեց Յիսուս Մարթայի, երբ գացած էր Բեթանիա՝ Մարթայի եղբոր Ղազարոսի մահուան լուրը ստանալի ետ: Սուգի եւ հոգեկան խռովքի մէջ Մարթա հաւատեով ըսած էր Յիսուսի, թերեւս որոշ յանդիմանական շեշտով մըն ալ, որ «Եթէ հոս ըլլայիր՝ եղբայրս չէր մեռներ»:

«Բայց եղբայրդ յարութիւն պիտի առնէ», ըսած էր Յիսուս:

«Գիտեմ որ յարութիւն պիտի առնէ վերջին օրը, յարութեան ատեն», տրամաբանած էր Մարթա:

«Ես եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի»:

*
**

Մարդկային պարզ ըմբռնումին եւ տրամաբանութեան դժուարին պահին է, որ մահուան դիմաց կը զգուի եւ պատասխան կը սպասէ: Միտքը չի հասկնար, մինչ հաւատքը կ'ըմբռնէ: Ղազարոսի յարութիւնը նախօրինակն էր այն յարեանական եւ վրաստանի օրինակին եւ վկայութեան, որ Քրիստոս իր յարութեամբ պիտի յայտնէր աշխարհի: Աւետարանի մեծագոյն դասն է այս: Քրիստոնէական կրօնին հիմունքը՝ առանց որուն մեր հաւատքը կը պարպուի իր գորութեան, մեր կեանքը կը դառնայ ինքնապատակ եւ հոգին՝ մեռելական: Պողոս Առաքել թացարձակ եւ յստակ կերպով կը յայտարարէ, թէ «Եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ, զուր է մեր փարոսիւնը, զուր է նաեւ ձեր հաւատքը» (Ա. Կորնթ. 15:12): Քրիստոսի յարութիւնն էր որ Յիսուսի աշակերտները վերածեց առաքելութեան, սարսափն ու կասկածը՝ հոգեկան գորութեան եւ խրատի: Այլապէս Աւետարանը կը դառնայ իմաստասիրութիւն, ֆրիստոնէութիւնը՝ զուտ բարոյագիտութիւն: Այնտեղ Աստուած մեռած կը գտնուի, բան մը՝ որ ֆանդուսն է մեր հաւատքին:

Ընդհակառակը, Աստուած յարեանական կ'ապրի: Ժամանակներէն առաջ կար եւ ժամանակները կ'անդրանցնի: Այս է մեր ամբողջական համոզումը, այս է մեր անսակարկ հաւատքը:

Ազգովին մեծ այս յարութեան վկան հանդիսացանք: Այս ամիս, երբ Ապրիլ 24-ի արհաւիրքը կը սաւառնի իւրաքանչիւր հայու հոգիին մէջ, ինչպէ՞ս կարելի է մտածել թէ Քրիստոս

շար. էջ 2

IN A HISTORIC CHURCH, NEW YORK'S ARMENIANS DEDICATE A SHRINE

ON A BLEAK SATURDAY, ARMENIAN MARTYRS ARE REMEMBERED

P
I
L
G
R
I
M
A
G
E

A
L
T
A
R

New York, NY, May, 2000 -- As Armenian communities around the world paused on April 24th to commemorate the Genocide against their people, a moving ceremony was unfolding in New York City's historic St. Illuminator's Cathedral.

A congregation of more than 400, including representatives from New England and Philadelphia communities, watched as Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of the Armenian Apostolic Church of the Eastern U.S. & Canada, consecrated a new altar in the church, dedicated to the memory of the 1.5 million Armenians massacred by the Turks, in the Genocide that began in 1915.

The simple altar of black marble, incised with a map of historic Armenia and crowned by a glass case containing part of a skeleton lying in sand, is graphic testimony to a terrible chapter in the history of the Genocide: the forced deportation marches in which hundreds of thousands of defenseless people, most of them women, children and the aged, were sent into the Syrian desert to be killed, or to die of starvation, heat and thirst.

Erecting the altar was Archbishop Choloyan's idea. Two years ago an Armenian American playwright, Dr. Herand Markarian, on a tour to the desert site of Der-El-Zor where some of the worst massacres took place, went to the caves where the remains of the massacred Armenians still be found, and brought them to the U.S. He presented them to the Prelate, who devised the idea of giving them a permanent resting place of honor, publicly displayed, "so our youth will remember."

Sponsorship to create the new altar came from Carl and Emma Sogoian of Detroit, MI, who were present as Archbishop Choloyan spoke the words of consecration, and passed to them the first of hundreds of lighted candles that ultimately filled the lovely Federal interior of the church.

In his address, the Prelate said, "This will be an altar for hope and light; a place for meeting with our martyrs, where Armenian Americans will come to pray, and to renew our sense of Armenian identity." As for the denial of the Armenian Genocide by Turkey, the Archbishop concluded, "We will not forget, and can not forgive, until they accept responsibility, because the forgiveness must come from the victims themselves."

The history of St. Illuminator's Cathedral, oldest of the City's Armenian churches, has been linked from the start with the Genocide. Founded in 1915 -- the year the massacres began -- in a building acquired from the much older Rose Hill Methodist Episcopal Church -- it became the parish church and charitable center for many who were fleeing the tragic events in their native land. Archpriest Moushegh Der Kaloustian, pastor of St. Illuminator's since 1968, sees the new altar as a confirmation of these links, and of the continuing commitment of all Armenians to achieving justice for the victims.

New York, NY -- Close to a thousand members of the TriState area's Armenian community on Saturday, April 22 braved a cold, rainy day to participate in ceremonies marking the 85th anniversary of the Armenian Genocide.

The commemoration, planned to take place in the plaza beneath the Unisphere in Flushing Meadow Corona Park, Queens, was moved indoors by the weather to the nearby U.S. Tennis Center, where the rich hues of Armenian and American flags, choristers' gowns and ecclesiastical robes were in sharp contrast to the gloomy skies and the somber nature of the occasion.

In opening remarks, Master of Ceremonies Dr. Ara Caprielian stated that the event, like others of the week, was intended not only to honor the sacred memory of the one and a half million Armenian victims of the Genocide, but its survivors, including those now passed on whose spirit had ensured the nation's survival. It was an occasion, too, for all Armenians to rededicate themselves to the relentless pursuit of a just resolution and their legitimate rights.

The proceedings began with a solemn requiem service conducted by Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of the Armenian Apostolic Church of the Eastern U.S. & Canada, assisted by other senior clergy, and sung by the joint choirs of St. Illuminator's Cathedral, St. Sarkis Church and Sts. Vartanantz Church. Vocal selections were given by a children's choir formed from four of the community's schools, conducted by Krikor Pidedjian. A poetry presentation, "Menk" ("Us") was staged by the Hamazkayin Theatre Group, incorporating the words of eminent Armenian writers.

In the keynote address, distinguished historian Professor Vahagn Dadrian recalled the historical events leading up to the Genocide that began in 1915, and recounted its horrors. He stressed that there was no attempt, even by the Turks themselves, to question the existence of these atrocities at the time they were carried out. They were a matter of public record, with many details supplied by Turkish officials and military leaders who revealed that it was intended to rid the entire area of Armenians by any means necessary, including the release from prison of violent felons to be formed into "killer battalions". After World War I, a Turkish court martial had been held, which handed down convictions based on authenticated evidence.

(Continued on page 2)

ՆԻԻ ԵՐՈՒՄԻ Ա. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
ՏԵՐ ԶՕՐԷՆ ԼՈՅՍ ՀԱԳԱԻ

Սուրբ Յարութեան յաջորդ օրն է: Երկուշաբթի, Ապրիլ 24, 2000: Յիշատակ մեռելոց եւ յիշատակ մեր ազգի 1.5 միլիոն նահատակաց: Երեկոյեան ժամը 7ին, Պատարագի Քափօրը ծայր կ'առնէ եկեղեցւոյ ներքնասրահէն եւ կը բարձրանայ աղօթատեղի: Այս առթիւ կազմուած միջ-գաղութային քառօստայն երգչախումբը կը դեկավարէ Պրն. Ռաֆֆի Սվանեանը: Օրուան պատարագին է Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի եւ Քանադայի Հայոց Առաջնորդը՝ Բարձր. Տ. Օշական Արքեպ. Չօլոյեան, իրեն առընթերակից ունենալով Արժ. Տ. Գրիգորիս Քեհլ. Քէշիշեանն ու Արժ. Տ. Տարօն Քեհլ. Ստեփանեանը: Ներկայ են Փոխ-Առաջնորդ Գերայ. Տ. Անուշահան Ծ' Վարդ. Իւանիւլեանը, Արժ. Տ. Սուշեղ Աւագ Քեհլ. Տէր Գալուստեանը եւ Արժ. Տ. Ներսէս Քեհլ. Մանուկեանը:

«Հայր Մեր»էն առաջ պատարագիչ Արքազան Հայրը տուաւ հոգեշարժ քառօստայն մը, անոր բնարանը առնելով Եզեկիէլ Մարգարէի գիրքէն, (37:16) ուր Աստուած Եզեկիէլ Մարգարէին կը խօսի անապատին մէջ սփռուած Խաւայի տարագիր որդիներու անշնչացած ոսկորներուն յարմարին տալու հրաշքին մասին: Արքազան Հայրը այս պատկերը բերելով հայ իրականութեան մէջ, հրաւիրեց ներկայ հաւատացեալները որ չմտնան մեր 1.5 միլիոն հայ նահատակները ու մանաւանդ հաւատան Գրիգորիս կեանքով մեզի յայտնուած հայ ժողովուրդի յարութեան: Ակնարկելով Ապրիլեան նահատակներուն նուիրուած Ուխտի Խորանին, ան նորակերտ Խորանը կոչեց «Յայսի եւ յայսի խորան» եւ «մեր նահատակներու հետ հանդիպման վայր», ուր ամէն մէկ ամերիկահայ պիտի գայ եւ վերանորոգուի եւ զօրացնէ իր ազգային պատկանելիութեան զգացումը:

Պատարագի աւարտին, Առաջնորդ Արքազան Հայրը կատարեց օծումը նորակերտ Խորանին եւ այդ Խորանը պայծառացնող Գրիգորիս խաչելութեան պատկերին: Խորանը կառուցուած է եկեղեցւոյ ճախակողմեան պատնի վեր եւ սեղանին մէջ ամփոփուած են Տէր Զօրէն մասնաւոր այս նպատակին համար բերուած նահատակաց անիւններ եւ աւագ Սեղանը փակուած է հաստ ապակով մը, որուն վրայ հայերէն եւ անգլերէն փորագրուած է մեր Տիրոջ Յիսուսի խօսքը՝ «Ես եմ յարութիւնը եւ կեանքը»: (Յովհ. 11:25): Սեղանի նահատակները վրայ սեւ կրանիթի վրայ փորագրուած է Արեւմտահայաստանի քարտէզը՝ այն քաղաքներու անուններով, ուր տեղի ունեցան Ապրիլեան ջարդերը, յիշեցնելու համար աշխարհին 1915ին ցեղասպանութիւնը եւ

մեր արդար դատը: Սեղանը կը կամարուի սլացիկ զբերքով մը: Խորանի նահատակները գտնուած է Գրիգորիս խաչելութեան պատկերը, որ գործն էր նկարիչ Գեորգ Մուրատի: Պատկերին կեդրոնը Գրիգորիս խաչելութիւնն է իսկ անոր շուրջ բարձրուած կան իրեն հետ խաչ բարձրացած մեր նահատակները: Պատկերին հետեւին շողացող կարմիր լոյսը կը յուշէ արիւնն ու կրակը, ուրկէ անցաւ հայ ժողովուրդը:

Արարողութիւնը պատրաստուած էր յատուկ կերպով այս նպատակին համար, բաղկացած Ա. Գրային ընթերցումներէ, շարականներէ եւ աղօթքէ մը: Բոլոր ներկաները աղօթեցին Արքազան Հոր հետ, ըսելով՝ «Մի Տէր, անա իրենց յիշատակին համար կանգնեցիմք այս նահատակաց Խորանը, ուր իրենց անշունչ անիւնները պիտի շնչաւորեն ու կենսաւորեն բոլոր անոնք, որոնք խնայարեութեամբ եւ յարգանքով կը մտնեն իրենց յիշատակին: Միւռուով մտրէ եւ սրբացուր այս Խորանը եւ խաչելութեան պատկերը, որ Տէր, որպէսզի ըլլան յայս՝ խաւար հոգիներու, յոյս՝ յուսակուած անձնու, զօրութիւն՝ տկարացած գաւակներու եւ նշան՝ արդարութեան եւ իրատունի պաշտպանութեան: Որպէսզի, ամէն անգամ երբ մտնենք այս Ուխտի Խորանին, անիկա ըլլայ պատեալ եւ առիթ անոնց նահատակութեան յիշատակութեան եւ Սուրբ Երրորդութեանը երկրպագութեան»:

Ապա Արքազան Հայրը միւռուով պարունակը ձեռքին բարձրացաւ աստիճանին վրայ եւ օծեց խաչելութեան պատկերն ու խորանը որմէ հտէ շնորհակարութիւն յայտնեց նախ եւ առաջ Խորանի բարեբարեւորում, Տիրոջ յիշատակի եւ Կիրիլեան Իշխան եւ Իշխանուհի Տէր եւ Տիկին Գալուստ եւ Էմմա Սողոյեաններուն, որոնց իշխանական նուէրով իրականացաւ այս ծրագիրը: Արքազան Հայրը շնորհակարութիւն յայտնեց նախ Նիւ Եորքի հանրաժողով մտաւորական եւ ազգային գործիչ Պրն. Հրանդ Մարգարեանին, որուն ճիգին եւ մտքին որպէս արդիւնք իր իսկ ձեռքով բերուած անիւնները Տէր Զօրի անապատին գտնուած գրքին Ուխտի Խորանին մէջ: Շնորհակարութիւն յայտնեց նախ Խորանի նախապատրաստումը Պրն. Վաչէ Ասլանեանին եւ Պրն. Տիգրան Թնկրեանին, որոնց հետեւողական եւ անսակարկ նուիրումով իրականացաւ կառուցումը Խորանին, արուեստագետ նկարիչին՝ Գեորգ Մուրատին եւ շինարարներուն՝ Պրն. Աշոտ Աւետեանին եւ Պրն. Ալեքս Էմանուէլին, ինչպէս նախ բոլոր անոնց որոնք իրենց մասնակցութիւնը բերին այս ծրագրի յաջողութեան:

Խորանի օծումէն հտէ կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտօն ի հանգիստ Ապրիլեան մեկուկէս միլիոն նահատակներու հոգիներուն, որոնց կարգին՝ Սողոյեան եւ Թապիպեան ընտանիքներու զոհերը:

Հուսկ ապա, եկեղեցւոյ ներքնասրահին մէջ կատարուեցաւ մատաղի օրհնութիւն եւ «Կիրիլիա» երգով վերջ գտաւ հոգեպարար եւ յիշատակելի Ապրիլեան եղեռնի արարողութիւնը: Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու եւ Քանադայի Թեմի պատմութեան մէջ այս օրը պիտի արձանագրուի յուսաւոր տողերով: Որովհետեւ Տէր Զօրէն ճողոպրած հայորդիներու ճիգով կառուցուած այս Խորանը Տէր Զօրէն լոյս հագաւ: Հատուկ գտնի ափերուն ապրող հայորդիներուն կեանքը հարստացաւ եւ վերակենսաւորուեցաւ նահատակաց անիւններով, որոնք մեզի պիտի բերեն բուրգրաւուած մեր հողերուն կանչը եւ պիտի ըլլայ մեզ ինքնութեան քանաչումի եւ արդարութեան ու իրատունիներու հետապնդման հրաւիրող «անլոնի զանգակատուն»ը:

Ներսէս Քեհլ. Մանուկեան

(Continued from page 1) ON A BLEAK SATURDAY, ARMENIAN MARTYRS ARE REMEMBERED

Left to right: Mayor W. Kubofcik, Senator F. Padavan, Mr. Z. Haroutunian, Prof. V. Dadrian, Arch. O. Choloyan, Ambassador M. Apelian, Bishop H. Tertsakian, Rev. N. Bakalian and Dr. A. Caprelian

No one at the time suggested that the massacres and forced deportations carried out against the Armenians were anything other than absolute fact.

In the face of subsequent campaigns by the modern Turkish state, successor to the Ottoman Empire, to deny that reality, and the shameful acquiescence in this by several major powers, Professor Dadrian urged his audience that the work of advocacy on behalf of Armenia's martyrs must continue. He called for a multifaceted effort involving scholarly research, publishing, education and political influence, and charged: "The pressure has to be unrelenting."

H.E. Ambassador Movses Abelian, Permanent Representative of the Republic of Armenia to the U.N., in his remarks to the gathering stated his Government's firm policy on the question of the Genocide. This was twofold, he said: first, to secure the acknowledgement by the international community that these events happened, and its condemnation of them; second, for Turkey to acknowledge the Genocide, and admit its culpability in these past atrocities.

Queens Borough President Claire Shulman was represented by Melinda Katz, the Borough's Director of Community Boards, who read a proclamation designating April 24th as Armenian Genocide Day. Proclamations issued by New York Governor George Pataki, the New York State Assembly, and New York City Mayor Rudolph Giuliani were read aloud. Brief remarks were made by the Armenian Catholic Exarch, Bishop Tertsakian, the Rev. Nishan Bakalian representing the Armenian Evangelical community of New York, Mayor William Kubofcik of Prospect Park, NJ (introduced by Comtesse Suzanne de Paris) and other distinguished guests. One of these, State Senator Frank Padavan, expressed the hope that just as the last Century had been marked by genocide and mass persecution, the new Century would be "one of reconciliation and compensation".

Presentations were made by Archbishop Oshagan to each of the small group of survivors of the Genocide who were seated at the front of the audience - elderly and frail, but full of spirit. One of them, on behalf of all, shared his own memories of horror, escaping because to save his life, his mother had sold him to a Kurd for a few pennies. Next morning, all his family had been massacred.

The commemoration concluded with a stirring address by the Prelate, Archbishop Choloyan, and a closing benediction. "A nation can survive and grow and even prosper," he said, "but the wound of genocide never heals completely. A nation is never again the same after having been a victim of genocide. Only the repentance of the perpetrator who is willing to make amends can appease the grievous wound of genocide. As long as the murderer denies the horrible genocide, nobody can forgive or forget. Forgiveness, first of all, must come from the victims themselves."

"After 1915, life for Armenians was no longer the same," he stated, reminding them that it was up to them to defend their own rights. "We organize these observances, first and foremost, for our own people, so that they will draw strength and make the commitment to pursue the Armenian Question until we attain justice."

շար. էջ 1-էն Զատիկուան Պատգամ
չէ մեր յարութիւնը եւ կեանքը: Հայ եկեղեցին հաստատ մնաց քրիստոնէական յարութեան հաւատքին մէջ եւ անոր բարոյութիւնը դարձուց բնագործ մեր գոյութեան: Այս յարութեան գաղափարով մենք ապրեցանք եւ փաստեցինք, որ մահը, հալածանքը, ջարդն ու ցեղասպանութիւնը մահուան խաղանքն են հաւաքական եւ ազգային մեր կեանքին: Մեր լինելութիւնը եւ ստեղծագործութիւնը իր ոյժը յարութեանն է կ'առնէ եւ բացայայտ եւ հաւատով լեցուն կը յայտարարէ:

Այս աշխարհի վրայ միշտ պիտի ապրինք ու գոյատեւենք: Զիշդ այնպէս ինչպէս Ղազարոսի յարութիւնը ցոյց տուաւ, թէ այս աշխարհի վրայ ալ մեռնելէ հտէ կրնանք յարութիւն առնել ու ապրիլ, ի հեճուկս ամէն տեսակ ջարդի կամ ցեղասպանութեան:

Երկրորդ, ամենէն խոր եւ նշմարիտ իրականութիւնը այն է, որ ճիշդ է, ազգովին պիտի ապրինք այս աշխարհի վրայ, սակայն անճնապէս եւ հոգեւոր մեր կեանքով պիտի ապրինք Յիսուսի հետ: Այսպէս պէտք է հասկնանք «Ես եմ յարութիւնը եւ կեանքը»: Բարութեամբ, սիրով եւ Յիսուսի ու մարդկութեան հանդէպ ամբողջական նուիրումով է, որ կը շահինք այդ յարութիւնը եւ կեանքը: Եւ գերագոյն ի՞նչ վարձատրութիւն կ'ապրեցնէ այն կեանքին, որ այս աշխարհի վրայ կը շահինք Աւետարանը բարոյելով եւ գործարքելով, Յիսուսը մեր կեանքով ապրելով:

Յարութեան անտիպին հետ պէտք է կարենանք յայտարարել, թէ ազգովին քրիստոնէական հաւատով պիտի ապրինք այս աշխարհի վրայ, իսկ անճնապէս պիտի ապրինք Յիսուսի հետ՝ յաւիտեանականութեան մէջ:

Երանի՛ անոր որ կը հաւատայ:
Կը հաւատայ՝ որպէսզի յաւիտեան ապրի:

OUTREACH
A publication of the
Armenian Apostolic Church of America
Eastern United States and Canada
138 E. 39th Street, New York, NY 10016
Tel: (212) 689-7810; Fax: (212) 689-7168
E-mail: prelac@armprelacy.org
Web page: www.armprelacy.org
Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate
Iris Papazian, Editor
Mardiros Minas-Haftvani, Business Manager
OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly, with the exception of a combined summer (June, July, August) issue by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. Unsolicited manuscripts are welcome: please include a stamped, self-addressed envelope. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor. Printed in the United States of America. Periodical rate postage paid at New York, NY 10016. Postmaster: Send address changes to OUTREACH, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. ISSN: 10643087

AREC SPONSORS CONFERENCE ON NICENE CREED FOR CHRISTIAN EDUCATORS

Thirty-eight Sunday School directors and teachers from nine Prelacy parishes gathered at the Hillcrest Conference and Retreat Center in Sharon, Massachusetts, on the weekend of March 10-12, 2000 for the annual National Conference for Christian Educators. Sponsored by the Armenian Religious Education Council (AREC) of the Prelacy, the conference focused on the Nicene Creed, the official and the most authoritative statement of faith of the Armenian Apostolic Church.

Using slides of Armenian Miniatures, Dr. Vigen Guroian, professor of Theology and Ethics at Loyola College in Maryland, explains how the Armenian Church understands various elements of the Nicene Creed to an attentive audience.

The program sought to accomplish three main objectives: 1) To impart information on creeds and to elucidate theological concepts of the Nicene Creed, 2) to strengthen pedagogical skills, 3) to create a forum for the Sunday School teachers and directors to network and exchange teaching ideas and resources.

Sunday School teachers of Junior high students during a networking session at the Conference, sharing teaching ideas and resources. Throughout the weekend three such sessions were afforded to the participants according to various age groups.

These objectives in varying degrees were fulfilled through lectures, interactive presentations, panel and small group discussions. The lectures included *The Origin and Functions of Creeds*, *Exposition of the Nicene Creed*, *Teaching the Nicene Creed in Sunday School*, *Comparative Creeds*. These topics were respectively addresses by Dn. Shant Kazanjian, Director of the AREC, Dr. Vigen Guroian, Professor of Theology and Ethics at Loyola College, Maryland, Dr. Constance Tarasar, lecturer in Religious Education at St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, Crestwood, New York, and Fr. Antranig Baljian, Pastor of St. Stephen's Armenian Apostolic Church, Watertown, Massachusetts.

The program also included morning and evening services, as well as *Sourp Badarak* on Sunday. Three sessions were allotted for the teachers to network and exchange teaching ideas and resources according to grade levels.

The participants came from the following parishes: Sts. Vartanantz Armenian Church, Ridgefield, New Jersey, St. Sarkis Armenian Church, Dearborn, Michigan, St. Stephen's Armenian Church, Watertown, Massachusetts, Sts. Vartanantz Armenian Church, Providence, Rhode Island, St. Gregory Armenian Church, Indian Orchard, Massachusetts, St. Gregory Armenian Church, North Andover, Massachusetts, St. Gregory the Illuminator Armenian Church, Philadelphia, Pennsylvania, Sourp Hagop Armenian Church, Montreal, Quebec, St. Asdvadzadzin Armenian Church, Whitinsville, Massachusetts.

Dr. Constance J. Tarasar, professor at St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary, Crestwood, New York, conducting a workshop on "Teaching the Nicene Creed in Sunday School". Dr. Tarasar prefaced her workshop with the presentation of a holistic model for Orthodox education, incorporating teaching, worship, and praxis.

The theme for the next AREC annual conference will be *Sacraments and the Sunday School Ministry*. The Conference is scheduled to take place at the Hillcrest Conference and Retreat Center in Sharon, Massachusetts, March 9-11, 2001.

In addition to the annual weekend conference, the AREC sponsors local Sunday School teachers' seminars and workshops. Parishes are encouraged to take advantage of these opportunities by contacting the AREC office to arrange for a training program.

AREC members during the panel discussion (L to R) - Jeanette Nazarian, Deacon Shant Kazanjian, Rev. Fr. Antranig Baljian, Annie Garabedian.

Rev. Fr. Antranig Baljian, pastor of St. Stephen's Armenian Church in Watertown, MA, lectured on Comparative Creeds; Deacon Shant Kazanjian (AREC Executive Director), The Origin and Functions of Creeds. Miss Jeanette Nazarian and Miss Annie Garabedian supervised the networking sessions, a forum for the Sunday school teachers and directors to share teaching ideas and resources according to grade level.

**St. Gregory of Datev Institute
The 14th Annual Armenian Christian Studies Program
for
junior/senior high school and college students**

will be held on

July 2-9, 2000

at the
St. Mary of Providence Center
Elverson, Pennsylvania

The Program will include:
Bible studies, lectures, discussions, worship (morning & evening),
sports - canoeing, soccer, swimming, volleyball - socials, & much more.

For information and registration contact:

- ♦ The AREC office: 212/689-4481, arec1@mindspring.com
- ♦ Your local parish.

Sponsored by the Armenian Religious Education Council (AREC) of the Prelacy

LENTEN PROGRAM HELD AT THE PRELACY

A six-week Lenten program was held at the Armenian Prelacy on Wednesday evenings, co-sponsored by the Prelacy Ladies Guild and the Armenian Religious Education Council (AREC). The Nicene Creed was the theme of the Lenten program.

The well-attended program began with an introductory lecture on "Creeds and Life" by the Very Rev. Fr. Anoushavan Tanielian, the Vicar General of the Prelacy and pastor of St. Sarkis Church in Douglaston, New York. Rev. Fr. Antranig Baljian, pastor of St. Stephen's Church in Watertown, Massachusetts spoke about "God, our Dad". Deacon Shant Kazanjian (AREC Executive Director) expounded on the question of "What does it mean to Confess 'One Lord Jesus Christ'?" Rev. Fr. Aram Stepanian, pastor of St. Asdvadzadzin Church of Whitinsville, Massachusetts, addressed "The Spirit of God - The Power of Renewal". "The Church - The Sacrament of God's Presence" was addressed by Very Rev. Fr. Yeghishe Manjikian, pastor of St. Gregory Church of North Andover, Massachusetts and Rev. Fr. Khatchadour Boghossian, pastor of Sts. Vartanantz Church of Ridgefield, New Jersey spoke on "The Last Things - Death, Resurrection, Judgement and Eternity".

Attendees took part in the "Husgoom" service, which preceded the lectures. A question and answer session followed each lecture.

The Prelacy Ladies Guild gratefully acknowledges the invaluable contribution provided by the participating clergy as well as the organizing members for a meaningful and successful program. Special thanks to Rev. Moushegh Der Kaloustian, pastor of St. Illuminator's Cathedral for his participation and inspirational address.

To echo the sentiments expressed by the attendees, the Lenten series provided a spiritually uplifting opportunity for faith renewal and enrichment.

Pre-publication offer
Order by June 30, 2000

**A Course in Modern
Western Armenian**
Volume I – Exercises and Commentary
by Dr. Thomas J. Samuelian
revised and reprinted in paperback

The Armenian National Education Committee (co-sponsored by the Armenian Prelacy and the Armenian Relief Society) has republished the revised paperback edition of Dr. Thomas Samuelian's *A Course in Modern Western Armenian, volume I*. The author has developed the text as a result of teaching the Armenian language at the university and high school level. Although primarily aimed at students, who are learning Armenian as a second language, it is just as successful as a review text for advanced or intermediate speakers. The first volume, *Exercises and Commentary* (864 pages), consists of 40 units of self-explanatory tutorials covering Armenian conversation and grammar. The second volume, *Dictionary and Linguistic Notes* (288 pages), begins with a 4,000 word bilingual glossary of words in the textbook and gives information on conjugation and declension of Armenian words, irregular verbs and nouns, prepositional and postpositional usage, case usage and idioms. Each volume also contains a comprehensive paradigm chart.

Dr. Thomas Samuelian holds a Ph.D in linguistics from the University of Pennsylvania, where he has served as the Assistant Director of the Center for Soviet and East European Studies and has taught Modern and Classical Armenian, as well as Russian and linguistics. Dr. Samuelian is also a recent graduate of Harvard Law School and continues to actively participate in community and professional life in Armenia.

ANEC
138 East 39th Street
New York, New York 10016

A COURSE IN MODERN WESTERN ARMENIAN by Dr. Thomas J. Samuelian
Please send me -----copies of Volume I @ \$30.00 each
Please send me -----copies of Volume II @ \$15.00 each
Please send me -----copies of Volume I & II @ \$40.00 for the set
(Please add \$5.00 for S&H per volume, \$1.00 for each additional book in the set)

Total amount enclosed \$-----

Name-----

Address-----

After 6/30/00 Volume I costs: \$40.00, Volume II costs: \$20.00, the set cost: \$55.00
Checks in US currency payable to ANEC

OFFICE OF THE GOVERNOR
JRTC, 100 WEST RANDOLPH, SUITE 16
CHICAGO, ILLINOIS 60601

GEORGE H. RYAN
GOVERNOR

January 28, 2000

Ms. Iris papazian
Editor
Outreach
138 E. 39th. St.
New York, NY 10016

Dear Ms. Papazian:

As Governor of the State of Illinois, I would like to congratulate your publication, "Outreach" on 22 years of serving our communities.

Illinois is comprised of many ethnic communities that join to form a great state while also maintaining their rich cultural individuals. Your publication "Outreach" serves as a vital link to the Armenian American community. Not only are your readers educated by its contents, but they benefit by affirming an invaluable connection to their heritage.

On behalf of the people of the State of Illinois, I commend your participation in the Armenian American community. The hard work that goes in to each and every publication is very much appreciated.

Sincerely,

George H. Ryan
Governor

GHR/PM/mb

EXHIBITION OF PAINTINGS BY KATCHAZ

Archbishop Oshagan with Mr. and Mrs. Katchaz

In commemoration of the 85th anniversary of the Armenian Genocide, an Exhibition of paintings by Katchaz was opened at the Prelacy Hovnanian hall on Saturday evening, April 15, 2000, under the auspices of His Eminence Archbishop Oshagan, Prelate. Exhibited were twenty paintings dedicated to massacres and reawakening, death and resurrection of the Armenian people.

Addressing the guests of the evening, who filled the exhibit hall to capacity, the Prelate said: "Art has a spirit. During the Armenian Genocide, the Turks killed the artists, but could not kill the art. Armenian history and our inventive mind remained and flourished thanks to those who miraculously survived the 1915 Genocide. This art exhibit of Katchaz is witness of that spirit, which had a rebirth after Genocide."

Born in Beirut, Lebanon in 1924, Katchaz was repatriated to Armenia in 1947, where he lived until his emigration to the United States of America in 1974.

In the warm artistic atmosphere of Armenia, Katchaz was particularly inspired by three great artists, namely Martiros Sarian, Yervant Kotchar and Hagop Kojoian. In 1959 he had his first exhibition in the Museum of History in Yerevan.

From 1962 to 1997 Katchaz had more than a dozen of one man shows and has participated in more than twenty five group exhibitions in the U.S.S.R., Armenia, Lebanon, U.S.A., Italy and France. He has won many international prizes and awards for his magnificent creations and artistic activities. In 1994 he was the winner for Grand prix of Academy of Europe's Artistic Competition for his "Sumgait" painting.

His paintings are exhibited in numerous Museums and cultural centers around the world, including the Museum of Modern Art in Armenia, Museum of St. Lazar, Venice; Academie Leonardo da Vinci, in Italy; Musée National de Monaco; and Museum of the Catholicosate of Cilicia, in Lebanon.

ARMENIAN PILGRIMAGE TO PERSIA

JULY 19-31, 2000

On the Occasion of the 17th Centenary
of the Proclamation of Christianity in Armenia

Under the Auspices of
His Holiness Aram I
Catholicos of the Great House of Cilicia

Sponsored by the Eastern and Western Prelacies of
the Armenian Apostolic Church of America

Hosted by the Armenian Prelacies of
Tehran, Isfahan and Tabriz

Basic Itinerary

Tehran, July 21-24:

Services at St. Sarkis Mother Church, visits to the Prelacy and Armenian Churches, Alik Daily, Ararat Stadium and general siteseeing.

Isfahan – New Julfa, July 24-27:

Visits to All Savior's Monastery and Museum, 17th Century Armenian Churches and old houses, Ararat Armenian Center and other institutions, general siteseeing in the famous historical city of Isfahan.

Tabriz and pilgrimage of St. Thade, July 27-30:

One day pilgrimage to St. Stephen's Monastery near Arax river, Pilgrimage and Pontifical Divine Liturgy at St. Thade Monastery, visit to the plain of Avarayr and general siteseeing in the historical city of Tabriz.

Fees and Options*

Airfares:

New York/Boston \$1200	Los Angeles \$1250
Washington \$1275	Chicago \$1300

Hotels:

5 star single \$1225, shared \$ 805	4 star single \$995, shared \$775	3 star single \$490 shared \$435
--	--------------------------------------	-------------------------------------

Other Services: Internal flights, ground transportation, meals and guided sightseeing
\$250 per person

Registration

Register as soon as possible to secure a seat on the flight via London. A deposit of \$250 per person required for registration. Full payments required by June 30, 2000.

For registration, questions or more information call:

Eastern Prelacy (212) 689-7810

Western Prelacy (323) 663-8273